

Mida uut ja huvitavat sisaldab käesolev T-Kit käsiraamat? Käsiraamatul on kaks poolt – esiteks uurime Euroopa kodanikuks olemise mõistet ja selle praktikasse rakendamist ning teiseks püüame anda Teile Euroopa kodanikuõpetuse alaseid teoreetilisi ja praktilisi teadmisi. Kõik see on seotud noorsootööga Euroopas.

Alustuseks püüame anda Teile tervikliku ülevaate sellest, mida Euroopa kodanikuks olemise valdkonnas on ära tehtud. Siia kuuluvad:

- kodanikuks olemise ajalooline areng Euroopas alates Antiik-Kreekast kuni valgustusajani. Selgitame põhimõisteid, nende hulgas „rahvusriik“ ja „inimõigused“, ja anname ülevaate kodanikuks olemise arengust Euroopas alates 1940ndatest aastatest;
- anname kriitilise ülevaate tänapäeva käsitlustest, uurime kodakondsuse kui staatuse ja kodanikuks olemise kui identiteedi ja väärtushinnangute vahelisi pingeid ning tutvustame postmodernistlikke käsitlusi. Samuti võrdleme Euroopa Liidu ja Euroopa Nõukogu seisukohti antud valdkonnas;
- püüame heita pilgu tulevikku ja ennustada, kuidas mõjutavad Euroopa kodanikuks olemise arengut üleilmastumine, keskkonnakriisid, uued tehnoloogiad ja Euroopa Liidu laiendamine.

Seejärel tutvustame oma nägemust Euroopa kodanikuks olemisest kui dünaamilisest, komplekssest ja terviklikust mõistest. Lugesdes näete, et selle nägemuse alusel on kavandatud ja koostatud ka see käsiraamat.

Edasi liigume hariduse teemaderingi ning tutvustame Euroopa kodanikuõpetuse kaasaegseid käsitlusi – kuidas erinevad inimesed ja institutsioonid püüavad kaasata Euroopa elanikke –, loome seoseid meie seisukohtade ja muude käsitluste vahel; näitame, kuidas on omavahel seotud ideed ja tegelikkus. Peamised koolkonnad, mida tutvustame, on teineteist täiendavad individualistlik ja kommunitaarne koolkond. Seejärel vaatame, kuidas Euroopa Liit ja Euroopa Nõukogu püüavad kodanikke harida Euroopa kodanikuks olemise valdkonnas.

Järgmiseks jõuame praktilise tegevuse juurde. Otsustasime selle osa üles ehitada tavapärasest erinevalt. Et kõik praktilised tegevused leiavad aset kindlas kontekstis, siis selle asemel, et anda Teile lihtsalt meetodite kirjeldused, ajakava, materjalid ja juhised, räägime konkreetsetest näidetest ning sellest, milline on nende taust ja mis on mõne tegevuse edu taga. Meil on palju näiteid sellest, kuidas väga erinevad organisatsioonid on korraldanud kodaniku-alaseid tegevusi Euroopa erinevates osades.

Et aidata Teil otsustada, millised tegevused ja teooriad Teile sobivad ja kuidas Te saaksite neid enda jaoks kohandada või kuidas projekti või üritust kavandada, oleme välja töötanud raamistiku, milles me pakume välja mõned küsimused, mida Te võiksite endale esitada, ja probleemid, mille üle võiksite mõtiskleda. Aluseks on võetud meetod, mille puhul iga loodud programm võtab arvesse sihtrühma vajadusi ning selle paindlik rakendamine võimaldab arvestada ka uute tekkivate vajadustega.

Palun tutvuge taustateabega ning ärge andke järele kiusatusele kohe praktilise tegevuse juurde asuda. Materjal on loodud tervikliku tekstina ning enne meetoditele mõtlemist on kasulik teada tausta, millest lähtudes on meetodid koostatud.

Lõpetuseks, materjali lõpus on kasutatud allikate loetelu ja viited veebilehtedele, kust saate lisateavet.

Käesolevas käsiraamatus on ka läbivaid elemente. Erinevates kohtades näete **küsimärgiga tähistatud raamis küsimusi**, mille eesmärk on ergutada Teid mõtlema eelnevalt käsitletud teema üle. Lugesdes satume mõnikord transiseisundisse ning küsimused peaksid aitama seda vältida ning hoida vaimu värske, et suhtuda loetusse kriitiliselt. See on Brechti teatris kasutatud tehnikat kirjalikus vormis!

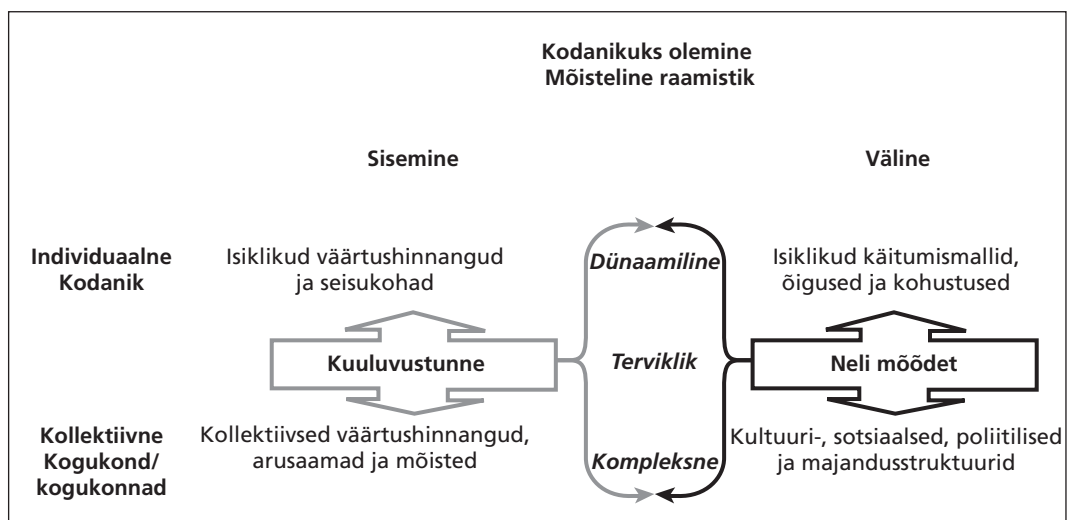

Materjalides on ka koolitustegevusi, **mis on tähistatud poolelioleva ehituse märgiga ehk need on alles „loomisel“**. Neid ideid saate kasutada teema käsitlemiseks koolitusüritustel või töötubades ning kohaldada vastavalt oma vajadustele. Kasutage rühmatöö elavdamiseks ka küsimusi. Ärge unustage peamist – lugedes tuleb olla ärkvel ja lugeda tuleb mõttega. Vastasel korral võite hakata uskuma kõike seda, millest me kirjutame!

Meie lähenemisviis

Enne, kui asute käsiraamatu materjale uurima, peaksite teadma, kuidas me teemat käsitleme ja kuidas materjal on üles ehitatud. Dünaamiline, kompleksne ja terviklik on kolm meie käsitusviisi iseloomustavat võtmesõna. Me usume neid mõisteid hõlmavasse käsitusviisi ja vastavalt sellele oleme ka antud käsiraamatu loonud.

Praktikas tähendab see, et oleme püüdnud anda Teile üldise ülevaate Euroopa kodanikuks olemise arengust ja haridustööst selles valdkonnas. Me ei arvusta erinevaid käsitusviise, vaid näitame, kuidas nad sobivad üldisesse tervikusse. Erinevate käsitusviiside tuvastamiseks kasutame kaardina omaloodud mõistelist raamistikku. Kokkuvõtlik ülevaade on antud alloleval joonisel, mida on üksikasjalikult selgitatud „Meie mõistelise raamistiku“ peatükis.

Need neli sektorit ja nendevahelised seosed moodustavadki meie kaardi. Siin on esitatud ka meie väärtushinnangud ja see, kuidas meie arvates peaks korraldama inimeste kodanikuõpetust Euroopas – nimelt kõiki tahke arvesse võttes. See ei tähenda aga, et ühe projekti raames peaks korraga käsitlema kõiki teemasid. Tuleks teadlikult otsustada, millise valdkonnaga töötada, ja meeles pidada, millised on välja jäetud. Erinevate inimeste puhul ja erineval ajal tuleks kasutada erinevaid käsitusviise ja süveneda erinevatesse valdkondadesse. Arvame, et kaardi abil on Teil kergem valida, millele hetkel keskenduda.

Nautige avastusretke. Pole tähtis, kas otsustate teha seda kaardi abil või ilma – bon voyage!